

درد و ادب به تمامی دبیران و مدرسان گرامی و دانش آموزان دوست‌داشتنی و سخت‌کوش سراسر ایران پهناور با توجه به تغییرات صورت گرفته در شرایط برگزاری کنکور سراسری و تأثیر سوابق تحصیلی در ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر آن شدیم تا منبعی مطمئن برای یادگیری، آموزش اثربخش، سنجش و ارزیابی هدفمند و مؤثر دروس را برای شما دانش‌آموز عزیز فراهم کنیم و مسیر شما را جهت کسب نمره عالی (۲۰) در آزمون‌های نهایی، هموارسازیم.

درباره کتاب

مجموعه کتاب‌های سیگنال ۲۰ خط سفید برای تمام دروس پایه یازدهم در ۳ رشته تحصیلی ریاضی و فیزیک، علوم تجربی و علوم انسانی برای شما عزیزان تألیف و تحریر شده که شامل ۴ بخش اصلی است:

۱. آموزش (درس‌نامه کاملاً کاربردی)

محتوای تألیفی درس‌نامه‌ها شامل تمام مطالب آموزشی مهم، کاربردی، مفاهیم اساسی و نکات کلیدی کتاب درسی است که موجب تسهیل فرآیند یادگیری می‌شود و امکان مرورهای سریع و مانا، همچنین جمع‌بندی‌های دوره‌ای را در طول سال تحصیلی برای شما فراهم می‌سازد.

۲. سنجش (سؤالات امتحانات احتمالی)

به‌منظور بالا بردن سطح توانایی و مهارت دانش آموزان پایه یازدهم برای پاسخگویی کامل و درست به پرسش‌های آزمون‌های گوناگون و تقویت یادگیری، سؤالاتی در تیپ و قالب‌های متنوع تألیفی-احتمالی گردآوری و تألیف گردیده است؛ که با تمرین و تکرار مداوم این سؤالات، امکان شناخت نقاط قوت و ضعف دانش‌آموزان در درس‌های مختلف فراهم می‌شود.

۳. نمونه سؤال امتحان (امتحانات ۲۰ نمره‌ای نوبت اول و دوم)

علاوه بر مجموعه سؤالات طبقه‌بندی‌شده، ۳ نمونه آزمون تألیفی-احتمالی نوبت اول (دی‌ماه)، ۳ نمونه آزمون تألیفی-احتمالی نوبت دوم (خردادماه)، آزمون شبه نهایی کشوری (از سوی وزارت آموزش و پرورش) و آزمون نهایی خرداد ۱۴۰۳، جهت بررسی و ارزیابی میزان یادگیری و ارتقاء هرچه بیشتر توانمندی دانش‌آموزان عزیز و کسب نتیجه عالی، فراهم شده است.

۴. پاسخنامه تشریحی آموزشی

جهت تقویت یادگیری و کاهش حداکثری خطاها و اشتباهات احتمالی دانش‌آموزان، پاسخنامه کاملاً تشریحی و آموزشی سؤالات در پایان کتاب آمده است.

سیگنال بگیر تا بیست برو!

فهرست

بارم‌بندی

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم
۱	۴	۱/۵
۲	۳	۱/۵
۳	۴	۱/۵
۴	۳	۱/۵
۵	۳	۱/۲۵
۶	۳	۱/۲۵
جمع	۲۰	۸/۵
۷	-	۱/۷۵
۸	-	۳/۲۵
۹	-	۲
۱۰	-	۲
۱۱	-	۲/۵
جمع کل		۲۰

درس‌نامه	سوال	پاسخ‌نامه تشریحی
درس اول	۳	۵
درس دوم	۱۰	۱۱
درس سوم	۱۴	۱۵
درس چهارم	۱۹	۲۰
درس پنجم	۲۳	۲۵
درس ششم	۲۸	۲۹
درس هفتم	۳۹	۴۱
درس هشتم	۴۴	۴۸
درس نهم	۵۵	۵۷
درس دهم	۶۰	۶۲
درس یازدهم	۶۵	۶۷

سوال	پاسخ‌نامه امتحان
۳۳	۱۰۴
۳۵	۱۰۴
۳۷	۱۰۵
۷۲	۱۰۶
۷۴	۱۰۷
۷۶	۱۰۸
۷۸	۱۰۸
۸۰	۱۰۹

درس نامه

درس اول چستی فلسفه

هدف درس اول آشنایی با «فلسفه» است.

به این منظور در کتاب، سه نوع تعریف از فلسفه آمده است.

تعریف مصداقی

در این تعریف، انواع و اقسام سؤالات فلسفی بیان شده است. مانند: آیا اصولاً نوع بشر در تخریب زمین مقصر است؟ (فلسفه محیط زیست)، ریشه تناقض گفتار و کردار آدمی در مورد عدالت؛ در کجاست؟ (فلسفه اخلاق و فلسفه جامعه‌شناسی)، آیا جریان علم مبتنی بر احتمالات پیش می‌رود؟ (فلسفه علم)، حقیقت چگونه به دست می‌آید؟ (معرفت‌شناسی) و ...

انسان و تفکر

برای آشنایی با تعریف مفهومی فلسفه در ابتدا لازم است با تفکر، مراحل و مراتب آن، آشنا شویم.

پرسش‌گری یکی از ویژگی‌های انسان است و ناشی از کنجکاوی می‌باشد. سؤال، نشانه آن است که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم. تفکر، راهی برای رسیدن به پاسخ سؤالات است.

تعریف تفکر

واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات، توسط معلومات و از پرسش‌ها (مجهولات) به پاسخ‌هاست.

نکته ۱

بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست؛ چون انسان با تفکر که یکی از ویژگی‌های اساسی او است؛ پاسخ سؤالات خود را می‌یابد و امور روزانه خویش را تنظیم می‌کند.

مراحل تفکر

روبروشدن با مسئله ← طرح سؤال ← تحلیل و استفاده از اندوخته‌ها ← رسیدن به پاسخ

مراتب تفکر

تفکر دارای دو مرتبه تفکر غیرفلسفی و تفکر فلسفی است.

تعریف تفکر غیرفلسفی

تا زمانی که انسان با سؤالات معمولی و روزانه روبروست (چه بپوشم؟ چه رشته تحصیلی را انتخاب کنم؟ دوازده ضربدر یازده چند می‌شود؟ چه ارتباطی میان چاقی و دیابت وجود دارد و ...) و به دنبال پاسخ آن‌هاست، در مرتبه اول تفکر می‌باشد که «تفکر غیرفلسفی» نامیده می‌شود.

نکته ۲

سؤالات علمی و ریاضی نیز جزو سؤالات معمولی هستند.

تعریف تفکر فلسفی

پرداختن جدی و پیوسته به سؤالات بنیادین (فلسفی)، انسان را وارد مرتبه دوم تفکر یعنی «تفکر فلسفی» می‌کند.

نکته ۳

تفکر فلسفی، مخصوص قشر خاصی نیست و همه می‌توانند به آن بپردازند.

مراحل تفکر فلسفی:

روبروشدن با مجهول‌ها و مسائل فلسفی ← طرح پرسش‌های فلسفی ← رجوع به معلومات و تحلیل اندوخته‌ها و انتخاب معلومات متناسب با سؤال رسیدن به دریافت فلسفی و شکل‌گیری معرفت

مثالی برای مراحل تفکر فلسفی:

دیدن کودک کار ← آیا در جهان عدالت وجود دارد؟ ← عدالت یعنی هر چیزی جای خودش قرار داشته باشد. ← خوبی‌وبدی با هم در جهان وجود دارند و به نظم و تعادل آن کمک می‌کنند

نکته ۴

منظور ملاصدرا از «فطرت‌اول» همان تفکر غیرفلسفی است و منظور او از «فطرت‌ثانی» همان تفکر فلسفی می‌باشد. از نظر او انسان بودن انسان وقتی محقق می‌شود که به فطرت‌ثانی که مرتبه‌ای برتر است، برسد.

تعریف مفهومی

دانشی است که عهده‌دار بررسی قانون‌مند سؤالات بنیادین (فلسفی) است.

نکته ۵

منظور از «قانون‌مند»، «روش‌مند» است.

بدون داشتن پاسخ قانع‌کننده برای این سؤالات، تصمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه نخواهد رسید.

نکته ۶

سؤالات بنیادین و تفکر فلسفی از آغازین روزهای حیات فکری انسان بر روی کره خاکی، وجود داشته‌اند؛ نه از آغازین روزهای حیات هر فردی (نوزادی و کودکی).

تعریف لفظی

فلسفه، عربی‌شده کلمه یونانی «فیلوسوفیا» است. «فیلو» به معنای دوست‌داری و «سوفیا» به معنای دانایی و دانش است، پس فیلوسوفیا به معنی دوست‌داری دانایی و دانش است.

فیلسوف از «فیلسوفوس» گرفته شده است و به معنی دوست‌دار دانایی است نه دوست‌داری دانایی.
از زمان سقراط به بعد، لفظ «فلسفه» به معنای «تمامی دانش‌ها» شد و «فیلسوف»، معنای «دانشمند» پیدا کرد.

سقراط اولین کسی نبود که خود را فیلسوف نامید، بلکه از زمان او به بعد، لفظ فیلسوف به معنای دانشمند، رایج شد.

در زمان حاضر (از حدود دوپست سال پیش) فلسفه به معنای دانش خاص فلسفه می‌باشد و فیلسوف به معنای کسی است که در این دانش تبحر دارد.

در مقابل فلسفه، «سفسطه» و در مقابل فیلسوف، «سوفیست» قرار دارد. تا قبل از سقراط، اهل علم خود را سوفیست یعنی «دانشمند» می‌نامیدند، اما برخی از آن‌ها که به تعلیم سخن‌وری و وکالت مشغول بودند، بنا بر اقتضای شغل‌شان، پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف خود می‌دانستند و در نتیجه بیشتر از مغالطه (استدلالی که در ظاهر درست اما در واقع غلط بود) استفاده می‌کردند و چون می‌توانستند با استفاده از مغالطه، هر چیزی را اثبات و یا رد کنند، پس به این نتیجه رسیدند که واقعیت و حقیقتی وجود ندارد و هر کس هر چه خودش بفهمد همان واقعیت و حقیقت است.

اشتغال برخی دانشمندان به سخن‌وری و وکالت ← هدف: پیروزی بر رقیب ←
استفاده از مغالطه ← اثبات و یا رد هر چیزی ← انکار واقعیت و حقیقت

«سفسطه» در آغاز به معنای دانش و «سوفیست» به معنای دانشمند بود و بعد از سقراط سفسطه به معنای مغالطه‌کاری و سوفیست به معنای مغالطه‌کار شد.

سقراط به دو دلیل مایل نبود او را سوفیست بنامند و به تدریج باعث تغییر معنایی فیلسوف و سوفیست شد.

- ۱- تواضع و فروتنی در برابر علم و دانش
- ۲- شاید هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها

فلسفه به معنای دوست‌داری دانایی ← فلسفه به معنای تمامی دانش‌ها ←
فلسفه به معنای دانش خاص فلسفه
سفسطه به معنای دانش ← سفسطه به معنای مغالطه‌کاری ← سفسطه به معنای مغالطه‌کاری

ویژگی‌های فلسفه

حال که با تعاریف سه‌گانه فلسفه آشنا شدیم، لازم است؛ ویژگی‌های فلسفه را نیز بدانیم تا به وسیله این ویژگی‌ها، سؤالات فلسفی را از غیرفلسفی، تشخیص دهیم.
هر دانشی از جمله فلسفه، حداقل از دو جهت، **موضوع** و **روش** با سایر دانش‌ها متمایز و متفاوت می‌شود.

فلسفه، اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان را بررسی می‌کند. به بیان دیگر، فلسفه درباره ویژگی‌های ظاهری یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بنیادی‌ترین امور مربوط به جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد و به همین دلیل است که مباحث فلسفی، پایه سایر علوم هستند و بر مباحث آن‌ها اثر می‌گذارند.

موضوع فلسفه، بنیادی‌ترین امور و مسائل هستند.

بر این اساس، سؤالات «آیا تنها جهان موجود، همین جهان مادی و طبیعی است؟ آیا هر چیزی دارای علت است؟ آیا زیبایی وجود دارد یا ساخته ذهن ماست؟ آیا پدیده‌ها می‌توانند به اختیار خود موجود شوند؟»، فلسفی هستند و سؤالات «دلیل پیدایش انقلاب صنعتی در اروپا چه بود؟ (تاریخی)، خداوند چند رکعت نماز را بر ما واجب کرده است؟ (فقهی)، دلیل حمله اسکندر مقدونی به ایران چه بود؟ (تاریخی) و پیرشدن سلول‌ها اثر کدام عامل شیمیایی است؟ (زیست‌شناختی)»، غیرفلسفی هستند.

سؤالات فلسفی را به دلیل بنیادی‌ترین بودن؛ نمی‌توان از طریق حس و تجربه، بررسی کرد و در نتیجه برای تحلیل آن‌ها، صرفاً باید از **عقل** و قیاس برهانی بهره ببریم.
از جهت روش، مسائل فلسفی مانند برخی مسائل ریاضی و هندسه هستند که تنها می‌توان آن‌ها را با قیاس عقلی، بررسی کرد.

برخلاف موضوع فلسفه که مخصوص این دانش است؛ روش فلسفه، با برخی علوم مثل ریاضیات مشترک است.

بر این اساس، سؤالات «مجموعه زوایای مثلث چند درجه است؟ (ریاضیات) آیا هر حیاتی پایانی دارد؟ (فلسفه) و آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟ (فلسفه)» را صرفاً باید با قیاس عقلی بررسی کرد و سؤالات «چرا هوا معمولاً در زمستان سرد می‌شود؟ و چرا در اکثر کشورها طلاق افزایش یافته است؟» را باید با مشاهده و تجربه بررسی کرد.

۱- کدام‌یک از افراد زیر بیشتر اهل تفکر فلسفی است؟

الف) کسی که پاسخ فیلسوفان در ارتباط با سؤالات اساسی را به‌خوبی آموخته و توضیح می‌دهد.

ب) کسی که در آرای فیلسوفان می‌اندیشد و دلایلی را که به نظر خودش محکم است، انتخاب و ارائه می‌کند.

پاسخ: گزینه ب

۲- برای درست فکر کردن و قرار گرفتن در مسیر درست تفکر فلسفی، نیاز به برداشتن گام‌هایی است. این گام‌ها به صورت نامرتب قرار گرفته‌اند؛ با توجه به نظر خود، آن‌ها را به ترتیب بازنویسی کنید.

- (۱) آگاهی از مجهولات و ندانسته‌های خود (۲) جست‌وجوی پاسخ برای سؤالات
- (۳) ارائه استدلال صحیح (۴) داشتن معیار برای پذیرش پاسخ

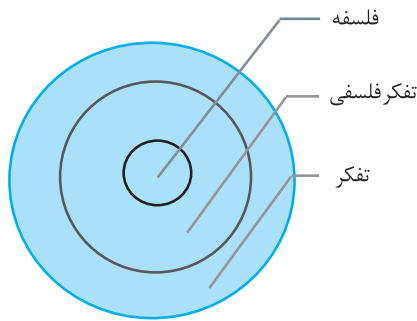
د) در فلسفه هم تفکر فلسفی صورت می‌گیرد، اما به شکل نظاممند و تخصصی. درست
 ه) کسی که به تفکر فلسفی رسید، دیگر نیازی به تفکر در حوزه فطرت اول ندارد.
 نادرست است، چون انسان تا پایان عمر با مسائل روزمره (فطرت اول) مواجه است.
 ۶- فلسفه، از چه جهت با ریاضیات اختلاف دارد و از چه جهت مشترک است؟
 فلسفه از جهت موضوع، با ریاضیات اختلاف دارد و از جهت روش، مشترک است.

نکته ۱۲

تفاوت تفکر فلسفی با فلسفه در این است که در فلسفه، تفکر فلسفی به صورت بسیار جدی‌تر و به شکل کاملاً نظاممند یعنی روش‌مند (قیاسی-برهانی) صورت می‌گیرد.

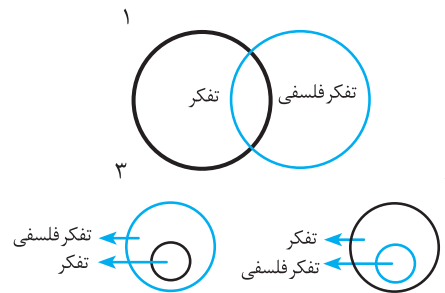
نکته ۱۳

بنا بر نکته ۱۲، فلسفه نیز از جنس تفکر است و در نتیجه رابطه آن با تفکر فلسفی و تفکر، عموم و خصوص مطلق است.

عنوان	نکات اساسی
انسان و تفکر	تعریف تفکر
مراحل تفکر	بیان مراحل چهارگانه تفکر
دانش فلسفه	تعریف مفهومی فلسفه
واژه فلسفه	تعریف لغوی فلسفه و سیر معنایی آن در طول تاریخ
ویژگی‌های فلسفه	بیان موضوع و روش فلسفه

۴- اگر بخواهیم، رابطه «تفکر» با «تفکر فلسفی» را به صورت دو دایره ترسیم کنیم، این دو دایره به صورت کدام یک از شکل‌های زیر خواهد بود؟ چرا؟

شکل دوم، چون تفکر فلسفی، زیرمجموعه تفکر است و رابطه آن‌ها عموم و خصوص مطلق می‌باشد.

۵- در میان عبارات‌های زیر، عبارات‌های صحیح را انتخاب کنید.
 الف) تفکر فلسفی، تفکر در حوزه فطرت اول و فلسفه، تفکر در حوزه فطرت ثانی است. نادرست است، چون هر دو مربوط به فطرت ثانی می‌باشند.
 ب) تفکر دو قلمرو دارد؛ تفکر در حوزه فطرت اول و تفکر در حوزه فطرت ثانی. درست.
 ج) تفکر فلسفی و فلسفه، هر دو در حوزه فطرت ثانی قرار می‌گیرند. درست.

سوالات امتحانی و احتمالی درس اول

الف) تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام عبارت غلط است.

- ۱- ایجاد سؤال در ذهن آدمی به سبب ویژگی پرسش‌گری است که از علم به پیرامون ناشی می‌شود.
- ۲- کسب معلومات با عبور از مجهولات به واسطه تفکر رخ می‌دهد.
- ۳- با عبور از مرحله سوم اندیشه‌ورزی که تفکر در اندوخته‌هاست، ما به پاسخ سؤالات خود دست پیدا می‌کنیم.
- ۴- انسان برای تفکر نیازی به روبه‌رو شدن با مسئله ندارد، زیرا تفکر ذاتی انسان است.
- ۵- انسان فقط در مرتبه دوم تفکر نیاز به اندیشه‌ورزی دارد.
- ۶- ورود به مرتبه دوم تفکر با عبور از مرتبه اول تفکر که پرداختن به سؤالات معمول زندگی است، ممکن می‌شود.
- ۷- طرح و پاسخ‌گویی به این سؤال که «آیا می‌توان آزادی و برابری را با هم جمع کرد؟» مربوط به مرتبه اول تفکر است.
- ۸- طرح و پاسخ‌گویی به این سؤال که «امروز اولویت با انجام چه کاری است؟» مربوط به مرتبه دوم تفکر است.
- ۹- یک دانش‌آموز زمانی می‌تواند مدعی باشد در حال تمرین تفکر فلسفی است، که با جدیت و دقت به سؤالات پیچیده پاسخ دهد.
- ۱۰- هر انسانی نمی‌تواند وارد تفکر فلسفی شود.
- ۱۱- با تفکر در آراء فلاسفه و گزینش دلایل قوی آن‌ها در حل مسائل فلسفی، ما اهل تفکر فلسفی به شمار می‌آییم.

- ۱۲- «مواجهه با سیل و زلزله»، می‌تواند مرحله دوم از مراحل تفکر فلسفی باشد.
- ۱۳- ملاصدرا توقف در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌دانست.
- ۱۴- با توجه به عقیده ملاصدرا همه انسان‌ها قادرند از فطرت اول عبور کرده و به فطرت ثانی برسند.
- ۱۵- ما می‌توانیم بگوئیم با رسیدن به فطرت ثانی، از تفکر در حوزه فطرت اول بی‌نیاز گشته‌ایم.
- ۱۶- ریشه لفظ فلسفه یونانی است و توسط سقراط بر سر زبان‌ها افتاد و عمومی شد.
- ۱۷- «سوفیست» نام برگزیده دانشمندان زمان سقراط و بعد از او بود.
- ۱۸- سوفیست‌هایی که هدفشان پیروزی بر رقیب است به بیان واقع و دفاع از حقیقت اهمیتی نمی‌دهند.
- ۱۹- سوفیست‌ها برای شکست دادن رقبای خود نیازمند بهره بردن از مغالطه در استدلال‌های خود بودند.
- ۲۰- حاصل بی‌اعتباری حقیقت و واقعیت در عقاید سوفیست‌ها این بود که حقیقت و واقعیت همان فهم شخصی هر فرد باشد.
- ۲۱- حضور سوفیست‌های مغالطه‌کار در تاریخ سبب شد که کلمه سوفیست مفهوم اصلی خود را از دست بدهد.
- ۲۲- انکار حقیقت از سوی سوفیست‌ها منجر به استفاده از مغالطه برای اثبات و رد هر چیزی شد.
- ۲۳- وقتی سوفیست مفهوم اصلی خود را از دست داد، سقراط لقب «فیلسوفوس» را برای خود برگزید.
- ۲۴- کلمه «فلسفه» زمانی برای دانشی خاص به کار رفت که شاخه‌های دیگر دانش هم نام ویژه‌ای برای خود داشتند.
- ۲۵- برای تمایز علوم از هم‌دیگر نیاز داریم که به موضوع و روش حل مسائل آن‌ها توجه کنیم.
- ۲۶- فلسفه یکی از دانش‌هایی است که به خود «وجود» می‌پردازد.
- ۲۷- فلسفه مانند سایر علوم نیست و موجود خاصی (ویژگی ظاهری موجودات) را مورد بحث قرار نمی‌دهد.
- ۲۸- وقتی می‌گوییم «هر علمی موضوعی خاص دارد»، این عبارت شامل فلسفه هم می‌شود.
- ۲۹- مباحثی که فیلسوف به آن‌ها می‌پردازد؛ ویژگی‌های موجودات از جهت موجود بودن آن‌ها است.
- ۳۰- از آن جهت که فلسفه به ویژگی هستی موجودات می‌پردازد؛ پایه و اساس مباحث سایر علوم است.
- ۳۱- روش‌های تجربی، فاقد توانایی لازم برای حل مسائل دانش فلسفه می‌باشند.
- ۳۲- «نظام‌مند بودن»، مخصوص فلسفه است و سایر دانش‌ها این ویژگی را ندارند.
- ۳۳- رابطه منطقی «تفکر» با «فلسفه»، «عموم و خصوص مطلق» با خاص بودن تفکر است.

ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۳۴- یکی از ویژگی‌های انسان است که ناشی از کنجاوی می‌باشد.
- ۳۵- ذهن انسان پس از روبه‌رو شدن با به طرح سؤال می‌پردازد.
- ۳۶- در مرتبه تفکر ، انسان با سؤال‌های معمولی سرگرم است و به حل آن‌ها می‌پردازد.
- ۳۷- عبور از مرحله اول تفکر، در واقع پرداختن به سؤال‌اتی با موضوعات در زندگی است.
- ۳۸- نائل شدن به شناخت و معرفت در تفکر فلسفی بعد از مرحله تفکر در صورت می‌گیرد.
- ۳۹- گزینش معلومات متناسب با سؤال در پی رجوع به و تحلیل اندوخته‌ها ممکن است.
- ۴۰- در سیر مراحل تفکر فلسفی، فرد در پی مواجهه با مجهول فلسفی، نهایتاً به فلسفی خواهد رسید.
- ۴۱- نام‌گذاری تفکر فلسفی به «فطرت ثانی» توسط فیلسوف بزرگ صورت گرفته است.
- ۴۲- در دسته‌بندی سؤال‌ات زندگی، سؤال‌ات است که انسان را در مرحله تفکر فلسفی قرار می‌دهد.
- ۴۳- اگر قادر به یافتن پاسخ درست برای سؤال‌ات زندگی نباشیم تصمیم‌های ما به نتیجه روشن نخواهد رسید.
- ۴۴- ظهور دانش فلسفه را می‌توان منوط به تلاش‌های انسان برای یافتن پاسخ به سؤال‌ات اساسی دانست.
- ۴۵- بررسی قانون‌مند سؤال‌ات بنیادین را دانش بر عهده دارد.
- ۴۶- تلاش بشر برای رسیدن به پاسخ صحیح سؤال‌ات بنیادین از اولین روزهای حیات وی شروع گردیده است.
- ۴۷- دغدغه بیان واقع و دفاع از حقیقت، برای سوفیستی که مهم‌ترین هدفش است؛ وجود ندارد.
- ۴۸- سوفیستی که هدفش پیروزی بر رقیب است، به ناچار از در استدلال‌هایش استفاده می‌کند.
- ۴۹- برخی از سوفیست‌ها معتقدند که همان چیزی است که هر کس خودش می‌فهمد.
- ۵۰- تمایز علوم از یک‌دیگر علاوه بر موضوع، به مورد استفاده در آن دانش‌ها هم بستگی دارد.

ردیف	سؤالات	نمره		
۱	<p>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است.</p> <p>الف) مبانی و زیربنایهای پذیرفته شده فلسفه های مضاف در علوم قرار دارد. به همین دلیل زیرمجموعه علوم شمرده می شود. ب) سقراط در تمثیل غار نشان می دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می کند. ج) ارسطو می گوید: «فیثاغوربان نخستین ریاضی دانانی بودند که خود را وقف فلسفه کرده و باعث پیشرفت آن شدند.» د) سیسرون درباره سقراط می گوید: «سقراط فلسفه را از آسمان به زمین آورد و وادارش کرد تا به زندگی، اخلاقیات و خیر و شر بپردازد.» ه) گزاره «انسان در شناخت امور محسوس هم همواره خطا می کند.» با گزاره «انسان نمی تواند اشیا را همان گونه که هستند، بشناسد.» سازگار است.</p>	۱/۲۵		
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>الف) در طول حیات انسان، ندانسته های فراوانی وجود دارد که آدمی با ویژگی در پی دانستن آن است. ب) اگر در حوزه هایی مانند اخلاق و دین تأمل صورت پذیرد، شاخه هایی از فلسفه، که فلسفه اخلاق و فلسفه دین هستند، شکل می گیرد. ج) در تمثیل غار افلاطون زندانیان در بند چون چیزی جز را ندیده اند، آن ها را واقعی می پندارند و حتی سر و صدای درون غار را از آن ها می دانند. د) سوفیست ها معتقد بودند نظرات جهان شناسان بیهوده است، چون سخنان آنان با یکدیگر است و تفسیر نادرستی از جهان هستی ارائه داده اند. ه) گشت و گذار سقراط در میان مردم برای جداسازی دانشمندان حقیقی از دانش بوده است. و) علی رغم گستردگی شناخت و فهم انسان از جهان و خود، باز هم شناخت انسان بسیار است.</p>	۱/۵		
۳	<p>گزینه درست را انتخاب نمایید</p> <p>الف) چه چیزی بیش از همه ذهن فیلسوفان اولیه را به خود مشغول می داشت؟ ☐ (۱) بررسی عقلی دگرگونی های طبیعت ☐ (۲) یافتن ماده اولیه ب) کدام گزاره مربوط به ریشه های فلسفه است؟ ☐ (۱) آیا جریان علم مبتنی بر احتمالات پیش می رود؟ ☐ (۲) حقیقت چگونه به دست می آید؟</p>	۰/۵		
۴	<p>هر کدام از موارد سمت راست با کدام مورد در سمت چپ مرتبط است</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>الف) به نظر هراکلیتوس تنها چیز ثابت جهان است. ب) به نظر پارمنیدس حقیقتی ثابت دارد. ج) به نظر فیثاغورس ماده اولیه همه موجودات است.</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>۱. آب ۲. تغییر ۳. هستی ۴. عدد</p> </td> </tr> </table>	<p>الف) به نظر هراکلیتوس تنها چیز ثابت جهان است. ب) به نظر پارمنیدس حقیقتی ثابت دارد. ج) به نظر فیثاغورس ماده اولیه همه موجودات است.</p>	<p>۱. آب ۲. تغییر ۳. هستی ۴. عدد</p>	۰/۷۵
<p>الف) به نظر هراکلیتوس تنها چیز ثابت جهان است. ب) به نظر پارمنیدس حقیقتی ثابت دارد. ج) به نظر فیثاغورس ماده اولیه همه موجودات است.</p>	<p>۱. آب ۲. تغییر ۳. هستی ۴. عدد</p>			
	<p>به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید.</p> <p>۵- آدمی در تفکر غیر فلسفی بعد از روبرو شدن با مسئله به چه مرحله ای می رسد؟ ۶- علوم مختلف از چه جهت هایی از هم متمایز می شوند؟ ۷- گزاره ای بنویسید که در بخش هستی شناسی فلسفه مورد بررسی قرار می گیرد. ۸- سؤال «آیا اصالت با فرد است یا جامعه؟» در کدام علم مورد بررسی قرار می گیرد؟ ۹- کسی که اهل تفکر فلسفی است بنیان های فکری خود را در چه چارچوبی قرار می دهد؟ ۱۰- به کمک کدام علم انسان توانایی تشخیص مغالطه ها را کسب می کند؟ ۱۱- گذر از یک وضع عادی و رسیدن به حقیقت برتر در پرتو چه چیزی به دست می آید؟ ۱۲- جمله ای که خاستگاه فلسفی دارد و بسیاری از اهل فکر و اندیشه آن را به صورت ضرب المثلی بیان کرده اند، چیست؟ ۱۳- متون متعدد هندو که حکایت گر تفکر در مسائل بنیادین هستی است، چه نام دارند؟</p>	<p>۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵</p>		

ردیف	سؤالات	نمره
	۱۴- با توجه به نظر تالس، آیا می‌توان گفت موجودات تغییر شکل‌های آب هستند؟	۰/۲۵
	۱۵- علم و دانش از نظر سوفسطاییان چیست؟	۰/۵
	۱۶- سقراط به مردم می‌گفت که چه چیزی را بر ثروت و جسم و مال ترجیح دهند؟	۰/۵
	۱۷- به عقیده سقراط چرا گریز از بدی دشوارتر از گریز از مرگ است؟	۰/۵
	۱۸- یک فیلسوف مسلمان نام ببرید که درباره معرفت‌شناسی نظر داده باشد.	۰/۲۵
	۱۹- مثالی بزنید که شک بیان شده در آن غیر از شک درامکان اصل شناخت است.	۰/۵
به سؤال‌های زیر پاسخ کامل بدهید.		
	۲۰- تحولات معنایی واژه فلسفه در طول تاریخ را بنویسید.	۰/۷۵
	۲۱- توضیح دهید چرا مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آید؟	۱
	۲۲- روش بررسی مسائل در فلسفه را با سایر علوم مقایسه کنید.	۱/۵
	۲۳- نمودار را با بیان مثالی توضیح دهید. وجودشناسی ← انسان‌شناسی ← روان‌شناسی	۰/۷۵
	۲۴- اگر کسی برای افراد جامعه هویت مستقلی در نظر نگیرد، دیدگاهش با کدام‌یک از دیدگاه‌های فلاسفه علوم اجتماعی مطابقت دارد؟ توضیح دهید.	۱
	۲۵- نقش تفکر فلسفی و اندیشیدن فیلسوفانه دریاورهای مربوط به زندگی چیست؟	۱
	۲۶- تفاوت فیلسوف با مردم درباره تفکر در مسایل بنیادین چیست؟ توضیح دهید.	۱
	۲۷- گزارش سهروردی درباره فلسفه‌خیز بودن سرزمین ایران باستان را بنویسید.	۰/۷۵
	۲۸- مخالفان اصلی سقراط چه کسانی بودند؟	۱
	۲۹- نظر گرگیاس در مورد شناخت را بنویسید.	۰/۷۵
	۳۰- توضیح دهید چرا شکاک مطلق دچار تناقض می‌گردد؟	۱
۲۰	جمع نمرات	سربلند و پیروز باشید

ردیف	سؤالات	نمره		
۱	<p>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است.</p> <p>(الف) انسان با عقل حقایقی را درک می‌کند که توانایی درک آن از طریق حواس هم ناممکن نیست. (ب) سوفسطاییان معتقدند که نه از راه حس و نه از راه عقل، انسان نمی‌تواند به حقیقت دست پیدا کند. (ج) ملاصدرا در دستگاه منسجم فلسفی خود از شهود و معارف وحیانی در کنار منطق و استدلال بهره برده‌است. (د) فلاسفهٔ تکساحتی دلیل توجه انسان به اخلاق را در خصلت فضیلت‌گرایی فطرت او جست‌وجو می‌کنند. (ه) فلاسفهٔ اسلامی معتقدند نمی‌توان همراه با قائل شدن فضایل اخلاقی برای انسان، او را موجودی صرفاً مادی دانست. (و) «فعل طبیعی» به کارهایی گفته می‌شود که انسان آن را برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد.</p>	۱/۵		
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>(الف) فلاسفه در تلاش برای شناسایی ابزار شناخت و تعیین قلمرو آن‌ها هستند. (ب) افلاطون معتقد بود که سقراط توانسته است با عالم مُثُل را مشاهده کند. (ج) ویلیام جیمز از فلاسفهٔ تجربه‌گرا که به شهود عرفانی معتقد بود، به بُعد انسان اهمیت می‌داد. (د) در دیدگاه ارسطو بدن بدون نفس موجودی مُرده است چون قابلیت مربوط به نفس است. (ه) در حکمت متعالیه آخرین درجهٔ تکاملی که موجودات زنده می‌توانند به آن برسند، روح است. (و) از نظر افلاطون قوه‌ای که انسان را به سوی لذایذ و امیال فرا می‌خواند؛ قوهٔ است.</p>	۱/۵		
۳	<p>گزینهٔ درست را انتخاب نمایید</p> <p>(الف) مؤلف کتاب «سفار» کیست؟ (۱) ☐ شیخ اشراق (۲) ☐ ملاصدرا (ب) در دیدگاه مارکس «نیاز به اجتماع» جزء کدام دسته از نیازهاست؟ (۱) ☐ نیازهای مادی (۲) ☐ نیازهای فرعی</p>	۰/۵		
۴	<p>اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p> <p>(الف) شناخت تجربی (ب) تجربه‌گرایان</p>	۰/۵		
۵	<p>هر کدام از موارد سمت راست با کدام مورد در سمت چپ مرتبط است</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"> ۱. شناخت تجربی ۲. شناخت عقلی ۳. شناخت حسی </td> <td style="width: 50%;"> (الف) آشنایی با عالم طبیعت (ب) آشنایی با قوانین طبیعی </td> </tr> </table>	۱. شناخت تجربی ۲. شناخت عقلی ۳. شناخت حسی	(الف) آشنایی با عالم طبیعت (ب) آشنایی با قوانین طبیعی	۰/۵
۱. شناخت تجربی ۲. شناخت عقلی ۳. شناخت حسی	(الف) آشنایی با عالم طبیعت (ب) آشنایی با قوانین طبیعی			
۰/۲۵	<p>به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید.</p> <p>۶- انسان با چه ابزاری قادر به شناخت علل حالات درونی نفس است؟</p>	۰/۲۵		
۰/۲۵	<p>۷- دخل و تصرف در کدام‌یک از معارف شهودی امکان‌پذیر نیست؟</p>	۰/۲۵		
۰/۵	<p>۸- ارسطو علاوه بر استدلال کردن چه توانایی را برای عقل در نظر می‌گیرد؟</p>	۰/۵		
۰/۵	<p>۹- سهروردی الهامات شهودی خود را چگونه در نظام فلسفی‌اش به کار برده است؟</p>	۰/۵		

ردیف	سؤالات	نمره
	۱۰- تأکید جان لاک بر تجربه‌گرایی از چه جهت حائز اهمیت بوده‌است؟	۰/۵
	۱۱- کانت در چه صورتی برخوردار از وجدان اخلاقی برای انسان را بی‌معنا می‌داند؟	۰/۵
	۱۲- تعریف انسان در مکتب ماتریالیست را بنویسید.	۰/۷۵
	۱۳- «روح» در کتاب آسمانی قرآن چگونه توصیف شده‌است؟	۰/۵
	۱۴- سهروردی چرا خداوند را «توراتوار» می‌نامد؟	۰/۵
	۱۵- به نظر افلاطون فعل اخلاقی بر چه اساسی به فضیلت و رذیلت تقسیم می‌شود؟	۰/۵
	۱۶- دو عاملی که باعث شگفتی کانت است را بنویسید.	۰/۵
	۱۷- فلاسفه تک‌ساحتی بر چه اساسی کارها را به «خوب» و «بد» تقسیم می‌کنند؟	۰/۵
به سؤال‌های زیر پاسخ کامل بدهید.		
	۱۸- طریقه حصول معرفت شهودی را بنویسید.	۱
	۱۹- تفاوت نظر پارمنیدس و هراکلیتوس درباره حرکت ناشی از چیست؟	۱
	۲۰- دیدگاه جدید کانت در اثبات اعتبار عقل و تجربه را توضیح دهید.	۱/۲۵
	۲۱- مشکلاتی که سبب ظهور جریان‌های نسبی‌گرایی در داخل تجربه‌گرایی شد را بنویسید.	۱
	۲۲- افلاطون چه شناخت‌های روشنی درباره حقیقت انسان به ما می‌دهد؟	۱/۵
	۲۳- به نظر ابن‌سینا روحی که خداوند به انسان عطا می‌کند دارای چه ویژگی‌هایی است؟	۱
	۲۴- درباره وحدت حقیقی روح و بدن از نظر ملاصدرا توضیح دهید.	۱
	۲۵- توضیح دهید منظور ارسطو از قرارگرفتن قوای وجودی انسان در خط اعتدال چیست؟	۱/۲۵
	۲۶- به اعتقاد فلاسفه مسلمان خداوند چه نقشی در کسب فضیلت و ترک رذیلت توسط انسان دارد؟	۱
	سربلند و پیروز باشید	جمع نمرات
		۲۰

درس اول

- ۱- نادرست (از جهل، ناشی می شود).
- ۲- درست
- ۳- درست
- ۴- نادرست (اصل تفکر ذاتی است اما برای شروع تفکر، مواجهه با مسئله ضروری است).
- ۵- نادرست (در مرتبه اول نیز اندیشه‌ورزی دارد).
- ۶- درست
- ۷- نادرست (مربوط به مرتبه دوم تفکر است).
- ۸- نادرست (مربوط به مرتبه اول تفکر است).
- ۹- نادرست (سؤالات بنیادین)
- ۱۰- نادرست (می تواند)
- ۱۱- درست
- ۱۲- نادرست (مرحله اول از مرتبه تفکر غیر فلسفی)
- ۱۳- درست
- ۱۴- درست
- ۱۵- نادرست (نیازهای اولیه و روزمره همیشه با ماست).
- ۱۶- درست
- ۱۷- نادرست (زمان سقراط و قبل از او)
- ۱۸- درست
- ۱۹- درست
- ۲۰- درست
- ۲۱- درست
- ۲۲- درست
- ۲۳- نادرست (از همان زمان که سوفیست معنای دانشمند داشت).
- ۲۴- درست
- ۲۵- درست
- ۲۶- نادرست (فلسفه تنها دانشی است که به وجود می پردازد).
- ۲۷- درست
- ۲۸- درست
- ۲۹- درست
- ۳۰- درست
- ۳۱- درست
- ۳۲- نادرست (تمامی دانش‌ها نظام‌مند یعنی روش‌مند هستند، اما روش آن‌ها متفاوت است).
- ۳۳- نادرست (تفکر، عام‌تر است).
- ۳۴- پرسش‌گری
- ۳۵- مسئله
- ۳۶- غیر فلسفی
- ۳۷- اساسی و بنیادی
- ۳۸- اندوخته‌ها و انتخاب معلومات متناسب با سؤال
- ۳۹- معلومات
- ۴۰- دریافت
- ۴۱- ملاحظه
- ۴۲- اساسی و بنیادی یا دسته دوم

- ۴۳- اساسی و بنیادی
- ۴۴- قانون‌مند
- ۴۵- فلسفه
- ۴۶- فکری
- ۴۷- پیروزی بر رقیب
- ۴۸- مغالطه
- ۴۹- واقعیت و حقیقت
- ۵۰- روش
- ۵۱- خاص
- ۵۲- وجود
- ۵۳- موجودیت (هستی)
- ۵۴- فلسفی
- ۵۵- وجود
- ۵۶- ریاضیات
- ۵۷- فطرت اول
- ۵۸- معیار
- ۵۹- تفکر
- ۶۰- عقلی
- ۶۱- تجربه
- ۶۲- فلسفی
- ۶۳- الف (ب نادرست است، زیرا از مجهولات به معلومات می‌رسیم).
- ۶۴- ب (الف نادرست است، زیرا هر دو مورد بعد از طرح سؤال است).
- ۶۵- ب (الف نادرست است، زیرا «من هستیم» مربوط به حقیقت انسان است اما «من دانش آموز هستیم» مربوط به حقیقت انسان نیست).
- ۶۶- ب (الف نادرست است، زیرا پرسش‌گری جزو مراحل تفکر است).
- ۶۷- ب (الف نادرست است، زیرا در جست و جوی پاسخ سؤال از میان اندوخته‌های فراوان، آن‌چه متناسب با سؤال است؛ انتخاب می‌شود).
- ۶۸- الف (ب نادرست است، زیرا سؤالات علمی مربوط به فطرت اول است).
- ۶۹- الف (ب نادرست است، زیرا دوست‌دار دانایی معنی فیلسوفوس است).
- ۷۰- ج
- ۷۱- ب
- ۷۲- الف
- ۷۳- ج
- ۷۴- الف (الف فلسفی ب) علمی ج) علمی د) فلسفی
- ۷۵- چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
- ۷۶- هنوز نمی‌دانیم کدام را باید انتخاب کنیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
- ۷۷- به واسطه تفکر
- ۷۸- واسطه است.
- ۷۹- تفکر
- ۸۰- تفکر غیر فلسفی _ تفکر فلسفی
- ۸۱- مشغول بودن به امور عادی زندگی
- ۸۲- عبور از فطرت اول و رسیدن به فطرت ثانی
- ۸۳- اهمیت این قبیل پرسش‌ها را دریافته و با دقت و تأمل فراوان برای دستیابی به پاسخ صحیح تلاش کردند.
- ۸۴- یونان
- ۸۵- فیلسوفیا
- ۸۶- فلسفه
- ۸۷- در زمان سقراط فلسفه به معنای دوست‌داری دانایی سپس به معنای مطلق دانش بود. در عصر حاضر فلسفه به معنای دانش خاص است.
- ۸۸- سقراط
- ۸۹- زمان سقراط و قبل از او

مشخصات کتاب

سیگنال ۲۰ فلسفه ۱
پایه یازدهم - رشته علوم انسانی

عنوان کتاب

پایه یازدهم

گروه سنی

دکتر مهدی لاجوردی - فریبا پور خیاط
ناریا راشد

مؤلفان

رحلی

قطع کتاب

۱۱۲

تعداد صفحات